

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No.:1962/15

Karar No.:1962/13

Karar tarihi:5/9/1962

Resmi Gazete tarih/sayı:10.10.1962/11228

İstemde bulunanlar : 1- İzmir, Karşıyaka, Küçük Yamanlar Şen villâ Kooperatifi Başkanı. (Dilekçede adı ve soyadı gösterilmemiştir).

2- Ramazan Aktaş ,aynı Kooperatif üyesi.

3- Seyfettin Özek, aynı Kooperatif üyesi.

İstemin konusu : Mülkiyet hakkını ihlâl etmesi itibariyle Anayasa'ya aykırı bulunan 221 sayılı kanunun ve İzmir Karşıyaka Turan mevkiinde sahibi bulundukları arazinin bu kanuna dayanılarak yapılan kamulaştırılmasına ilişkin işlemlerin iptali isteminden ibarettir.

Anayasa Mahkemesinin, İçtüzüğü'nün 15 inci maddesi uyarınca 5/9/1962 gününde ilk inceleme için yapılan toplantısında işin niteliği bakımından esasının incelenmesine ve Kooperatif Başkanının dilekçede ad ve soyadının gösterilmemiş olmasının sonuca etkisi bulunmadığına oybirliğiyle karar verildikten sonra 1/6/1962 tarihli dilekçe ile ilk inceleme raporu okundu ve gereği görüşülüp düşünüldü :

Anayasa'nın 149 uncu ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usûlleri hakkındaki 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun 21 inci maddelerinde iptal dâvası açmağa yetkili olan kişi, kurul ve makamlar açıkça belirtilmiştir. İstek sahipleri ise bu maddelerde sayılanlardan değildir. Bu sebepten dilekçenin 221 sayılı kanunun iptaline ilişkin kısmının yetki bakımından reddi gerekir.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin kanunların denetimi ile ilgili görev yetkileri Anayasa'nın 147 inci ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun 20 nci maddelerinde gösterilmiştir. Dilekçenin, bu konulara girmiyen İzmir Karşıyaka Turan mevkiinde sahibi bulundukları arazinin 221 sayılı kanuna dayanılarak yapılan kamulaştırma işleminin iptaline ilişkin kısmının sözü geçen 44 sayılı kanunun 42 nci maddesi uyarınca görev yönünden reddi icabeder.

Sonuç : Gösterilen sebeplerden ötürü dilekçenin, 221 sayılı kanunun iptaline ilişkin kısmının yetki bakımından reddine esasta oybirliği, sebepte çoğunlukla; işlemin iptaline ilişkin kısmının da görev yönünden reddine işbu kararın dilekçe sahiplerine tebliğine ve 22/4/1962 gün ve 44 sayılı kanunun 51 inci maddesi uyarınca Resmî Gazete'de yayınlanmasına oybirliğiyle 5/9/1962 gününde karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Üye

Üye

Esas No.:1962/15
Karar No.:1962/13

Sünuhi Arsan	Tevfik Gerçeker	Osman Yeten	Lütfi Akadlı
Üye	Üye	Üye	Üye
Şemsettin Akçoğlu	İbrahim Senil	İhsan Keçecioğlu	Salim Başol (muhalif)
Üye	Üye	Üye	Üye
Celâlettin Kuralmen	Yekta Aytan	Hakkı Ketenoğlu	Ahmet Akar
Üye	Üye	Üye	
Muhittin Gürün (muhalif)	Lütfi Ömerbaş	Ekrem Tüzemen	

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasa'nın geçici 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 44 sayılı kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümlerince 27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren 5 Ocak 1961 tarihine kadar kabul edilen kanun mahiyetindeki kararlar ve kanunlar aleyhinde Anayasa Mahkemesinde dâva açılmıyacağı gibi, itiraz yolu ile dahi Mahkemelerde Anayasa'ya aykırılık iddiası ileri sürülemez. İptali istenen 221 sayılı kanunda bu dönemde çıkmıştır. İptal İsteyen yetkili dahi olsa iptal isteminde bulunamaz.

Bu itibarla Anayasa'nın sözü geçen 44 sayılı kanunun açık ve kesin bu hükmü karşısında yetkisizliğe dayanan sebepten daha kuvvetli olan istemin ve itirazın dinlenmesine cevaz vermeyen bu sebepten ötürü istemin reddi oyu ile iptal isteminin yetki bakımından reddi sebebine muhalifim.

Üye

Salim Başol

Sünuhi Arsan'ın muhalefet şerhi :

Esas No.: 1962/15

Anayasa'nın geçici 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası ile Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22/4/1962 gün ve 44 sayılı kanunun geçici 6 ncı addesinde 27/5/1960 (Bu tarih dâhil) ile 5/1/1961 (Bu tarih dâhil) tarihleri arasında kabul edilen kanunların iptali hakkında Anayasa Mahkemesine başvurulamıyacağı açıkça belirtilmiştir. Şu suretle Anayasa Mahkemesi işbu tarihler arasında kabul edilen

kanunların iptaline ilişkin istemleri dinlemekten menedilmiş ve diğer bir deyimle sözü geçen süre içinde kabul edilen kanunların kazaî denetimi Anayasa Mahkemesinin görevinden hariç tutulmuştur. Bu itibarla bahse konu olan ve bu tarihler arasında, kabul edilmiş bulunan 221 sayılı kanunun iptali istemine ilişkin dilekçe kısmının anılan 44 sayılı kanunun 42 nci maddesi uyarınca görevsizlik yönünden reddi oyundayım.

Başkan

Sünuhi Arsan

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasa'nın geçici 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 44 sayılı kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümleri karşısında, sözü geçen 221 sayılı kanun hakkında iptal dâvası açmağa imkân olmadığı ve binnetice bu kanunun iptali konusu, Mahkememizin görevleri dışında bırakılmış bulunduğu cihetle dilekçenin; münhasıran davacının dâva açmağa yetkisizliği bakımından değil, aynı zamanda istemin Anayasa Mahkemesinin görevine girmemesi bakımından da, 44 sayılı kanunun 42 nci maddesi gereğince reddolunması gerektiğinden kararın, sadece yetki bakımından reddi sebebine muhalifim.

Üye

Muhittin Gürün